

Смірнова Олега Ювеналійовича,

СКАРГА/ПОВІДОМЛЕННЯ
про наявність фактів академічного плагіату
в кандидатській дисертації Бортняка Валерія Анатолійовича.

Керуючись пп. 2–7 «Порядку розгляду скарг/повідомлень щодо фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації», затвердженого на засіданні Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти 24 жовтня 2023 р. (протокол № 16 (45); зі змінами: протокол № 21 (50) від 26.12.2023, протокол № 10 (60) від 14.05.2024 та протокол № 18 (68) від 22.10.2024), повідомляю про факти академічного плагіату в наступній дисертації В. А. Бортняка:

Бортняк Валерій Анатолійович. Механізм стягнення податкового боргу (адміністративно-правовий аспект). – Дис. ... кандидата юридичних наук (спец. 12.00.07 – Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право). – Ірпінь, 2008.

Науковий керівник – **Коваль Микола Васильович**, кандидат юридичних наук, професор кафедри управління та адміністративної діяльності Національного університету державної податкової служби України.

Офіційні опоненти:

- **Лук'янець Дмитро Миколайович**, доктор юридичних наук, доцент, завідувач кафедри кримінально-правових дисциплін Академії банківського права НБУ;
- **Гіжевський Володимир Казімирович**, кандидат юридичних наук, професор, декан юридичного факультету, проректор Університету економіки і права «КРОК».

Учений секретар спеціалізованої вченої ради – доктор юридичних наук, професор **Долгий Олександр Андрійович**.

Дисертація та автореферат В. А. Бортняка розміщені на сайті Національного репозитарію академічних текстів за адресою <https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0408U004411/>.

Робота була виконана на кафедрі адміністративного та фінансового права Національного університету державної податкової служби України (м. Ірпінь) та захищена 30 вересня 2008 р. на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 27.855.02 цього ж університету.

За даними автореферату (сс. 13), В. А. Бортняк має 9 публікації за темою дисертації – 5 статей та 4 тези, опубліковані в 2007–2008 рр.

Слід зазначити, що нумерація на сторінках в дисертації Бортняка збігається з нумерацією сторінок у файлі pdf, але не відповідає номерам сторінок у Змісті (с. 2), тому в Порівняльній таблиці номери сторінок наведені за текстом дисертації (файлом pdf).

У «Рекомендаціях щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо)» (Лист МОНУ №1/11-8681 від 15.08.2018) зазначається наступне:

- п. 1.2. Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових

(творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства (ч. 4 ст. 42 Закону України «Про освіту»);

- п. 2. Академічним плагиатом є:

- 2.1 Відтворення в тексті наукової роботи без змін, з незначними змінами, або в перекладі тексту іншого автора (інших авторів), обсягом від речення і більше, без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту.
- 2.2. Відтворення в тексті наукової роботи, повністю або частково, тексту іншого автора (інших авторів) через його перефразування чи довільний переказ без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту.

У кандидатській дисертації В. А. Бортняка виявлені факти порушення академічної доброчесності, які підпадають під визначення академічного плагиату (пп. 1.2, 2.1 і 2.2 зазначених «Рекомендацій»).

Установлено, що дисертація В. А. Бортняка містить текстові збіги (плагиат) з наступними джерелами:

1. **Сараскіна Т. В. Організаційно-правові засади діяльності податкової міліції в Україні.** – Дис. ... кандидата юридичних наук. – Харків, 2000. (<https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0400U003036/>).
2. **Дятленко Н. М. Господарсько-правові засоби попередження ухилень від сплати податків.** – Автореферат дис. ... кандидата юридичних наук. – Донецьк, 2002. (<https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0402U002164/>).
3. **Заверуха І. Б. Проблеми правового регулювання державного боргу України.** – Дис. ... доктора юр. наук. – Львів, 2007. (<https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0507U000255/>).
4. **Мельникова О. П. Вплив оподаткування на розвиток підприємництва в трансформаційній економіці.** – Дис. ... кандидата юридичних наук. – Харків, 2005. (<https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0406U002789/>).
5. **Касьяненко Л. Правовий статус державної податкової служби України як контролюючого суб'єкта** // Науковий Вісник Національної академії державної податкової служби України (економіка, право), 2003, №3(21), с. 174–181. (Електронна копія ідентична примірнику джерела неправомірного використання).
6. **Кухарь О. Правовий статус органів, які контролюють справляння податків і зборів** // Науковий Вісник Національної академії державної податкової служби України (економіка, право), 2004, №3(25), с. 145–149. (Електронна копія ідентична примірнику джерела неправомірного використання).
7. **Долгий О. А. Механізми державного управління податковою службою України в умовах ризиків.** – Дис. ... доктора наук з державного управління. – Ірпінь, 2006. (<https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0507U000443/>).
8. **Воронкова О. М. Контрольна і аналітична робота податкової служби України в податковому процесі.** – Дис. ... кандидата економічних наук. – Київ, 2001. (<https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0402U000062/>).

Дисертації Сараскіної, Дятленко, Заверухи та Мельникової, статті Касьяненко та Кухаря, дисертації Долгого та Воронкової відсутні в «Списку використаних джерел» дисертації В. Бортняка (с. 144–156).

Установлено, що Бортняк не тільки копіював фрагменти різного розміру із праць інших учених без указування на джерело запозичення, але й у переписаному тексті часто заміняв джерела на фальшиві (див. коментарі в Порівняльній таблиці – Додаток 1).

Основний текст дисертації розміщений на сс. 9–121 (усього – 113 сторінок).

Плагіат виявлений на сс. 12–13, 32–38, 47–53, 67–68, 89–92, 94, 96–97, 104–108, 116–118, 121 (загалом – **34 сторінки**, що складає **30%**).

Плагіат містить також **висновок до дисертації №3**.

Виявленому плагіату в кандидатській дисертації В. А. Бортняка присвячена публікація на сайті «Плагіат і фальсифікації в наукових працях», у якій описаний також плагіат у його докторській дисертації, на яку скарга була подана раніше: https://false-science.ucoz.ua/news/kar_era_plagiatnogo_projdi_kandidat_nauk_rektor_doktor_nauk_valerij_a_natolijovich_bortnjak/2024-12-22-189.

Наявні збіги текстів без зазначення покликань **порушують вимоги**, встановлені **статтею 42 Закону України «Про освіту»** щодо академічної доброчесності, а також **вимоги «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника»**, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 7 березня 2007 р. № 423 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/423-2007-п/ed20070307#Text>):

«11. Дисертація на здобуття наукового ступеня є кваліфікаційною науковою працею, виконаною особисто здобувачем у вигляді спеціально підготовленого рукопису або опублікованої монографії. Підготовлена до захисту дисертація повинна містити висунуті здобувачем науково обґрунтовані теоретичні або експериментальні результати, наукові положення, а також характеризуватися єдністю змісту і свідчити про особистий внесок здобувача в науку. ...»

«16. <...> У разі виявлення текстових запозичень, використання ідей, наукових результатів і матеріалів інших авторів без посилання на джерело дисертація знімається з розгляду незалежно від стадії проходження без права її повторного захисту.

Виявлення в дисертації, авторів якої вже видано диплом доктора чи кандидата наук, текстових запозичень без посилання на джерело є підставою для порушення клопотання про позбавлення його наукового ступеня.»

На підставі викладеного **звертаюся до НАЗЯВО з проханням:**

1. Розглянути питання щодо академічного плагіату в дисертації Валерія Анатолійовича Бортняка на здобуття ступеня кандидата наук, провівши аналіз наведених фактів текстових збігів, та прийняти рішення щодо виявлення/невиявлення у дисертації В. А. Бортняка фактів порушення академічної доброчесності.
2. У випадку підтвердження фактів порушень В. А. Бортняком академічної доброчесності звернутися до Міністерства освіти і науки України з вимогою щодо необхідності позбавлення цієї особи наукового ступеня кандидата наук.

Додатки:

1. Порівняльна таблиця із наведенням фрагментів кандидатської дисертації Бортняка В. А. та відповідних фрагментів опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства в форматах pdf та docx.

2. Електронна копія дисертації Бортняка В. А., поданої на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук, у форматі pdf.

3. Електронні копії зазначених у скарзі джерел неправомірного використання в форматі pdf.

03 вересня 2025 р.

О. Ю. Смірнов,
канд. біол. наук, ст. наук. співр.